

AMIGOE DI CURAÇAO

Voor Gouden en
Zilveren Sieraden
ED. H. RAGHUNATH.

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s. Zon. egs.)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f. 1.50 per maand [Aruba f. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f. 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreker van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgever: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

Bij Raghunath
is u terecht.

2000 ton op Frankfurt.

Ook Mannheim-Ludwigshafen en andere delen in Duitsland tijdens de nacht aangevallen.

Russen nemen nog 70 plaatsen in offensief bij Nevel.

Sofia gisteren opnieuw gebombardeerd.

CHINEZEN VEROVEREN 4 STEDEN NABIJ HET TUNGTINGMEER

GENERAAL EISENHOWER IN BETHLEHEM.

Gemeld wordt, dat Generaal Dwight D. Eisenhower een bezoek aan Bethlehem bracht toen hij terugkeerde van Teheran. Hij bad in de geboortegrot en bezocht alle heilige plaatsen in de stad (Caïro, (P) 21.12).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 20 December vervolgden onze troepen ten Zuiden van Nevel hun offensief waarbij zij meer dan 70 plaatsen veroverden, waaronder Malasjinky, Zagorany, Poluyanov, Kaltsy, Griguly Privayn en Goretzky.

In het gebied van Korosten sloegen onze troepen de aanval van vijandelijke tanks en voetvolk af. Ten Zuid-Oosten van Kirovograd sloegen onze troepen aanval van vijandelijke voetvolk en tanks af en brachten zij hem hevige verliezen in manschappen en materiaal toe.

In andere sectoren van het front heersten verkenningactiviteiten en werd artillerie- en mortiervuur gewisseld. Op 19 December ontworpen of vernielden onze troepen aan alle fronten 82 Duitse tanks. 27 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweer- vuur” (Londen, (P) 20.12).

AANVALLEN OP DE MARSHALL-EILANDEN.

Het Hoofdkwartier van de Noord-amerikaanse Marine te Pearl Harbor deelde mede, dat in de namiddag van 18 December vliegtuigen van de 7e legerluchtmacht het vliegveld en de installaties op de Militaire in de Marshall-groep aanvielen. Op de morgen van 19 December werd een nieuwe aanval gedaan op Mili en omstreken het middaguur weer een. Tijdens de nacht van 18 December bombardeerde een Catalina-vliegtuig een groot transportschip te Kwajalein; het schip werd in brand gezet.

In de ochtend van 18 December wierpen vijandelijke vliegtuigen drie bommen op Tarawa zonder schade te veroorzaken. Bij deze verrichtingen werden 5 vijandelijke vliegtuigen vernield. 2 Noordamerikaanse toestellen gingen verloren en enkel andere werden beschadigd (Pearl Harbor, (P) 20.12).

DE VORDERING OP NIEUW BRITANNIË.

Gemeld wordt, dat de Noordamerikaanse troepen op het schiereiland van Kaap Merkus in de nabijheid zijn gekomen van het vliegveld van Arawe, op ongeveer 10 kilometer ten Oosten van het strandhoofd op Nieuw Britannie De Geallieerde strategie gaat „volgens het plan”. De Geallieerden vernielden tot het middaguur van Zaterdag 29 Japanse vliegtuigen boven het gebied (Geallieerd Hoofdkwartier op Nieuw Guinea, (P) 20.12).

DE CHINEZEN BEHALEN NIEUWE SUCCESSEN.

Een nieuwe beslissende wending in de slag om het rijkstland in Midden-China werd bekend gemaakt door het Chinese Hoofdkommando, dat de herovering van vier grote vijandelijke sterktenpunten meldde: Lihien, Tsing-sih, Nansien en Ansiang. Deze steden waren de vier voornaamste vooruitgeschoven bases van waaruit de Japanners de opmars naar Tsjangteh begonnen (Tsjungking, (P) 21.12).

JOEGOSLAVISCH COMMUNIQUÉ.

„Succesrijke opruimingsverrichtingen worden voortgezet in de Croatische provincies Baniya en Kordun. Op 15 December bezetten eenheden van het Joegoslavische Bevrijdingsleger de stad Vojnic en drongen zij door in Kopinec

nabij Zagreb, de Croatische hoofdstad. In het Oosten van Bosnië hebben in alle sectoren bittere gevechten plaats. De vijand leed hevige verliezen. In het gebied van de Sandjak worden de offensieve verrichtingen voortgezet. In het Zuiden van Bosnië vonden belangrijke gevechten plaats in de sectoren van Livno, Duno en Duvno. In het Westen van Bosnië voerden eenheden van de 6e brigade succesrijke offensieve verrichtingen uit langs de Banjaluka-Prijedor-Bosanski-Nowi linie.

In Slavonië deden eenheden van het 6e corps succesrijke aanvallen op Duitse mobiele colonnes en brachten zij hevige verliezen toe. Aan de rest van het front nemen de activiteiten van het Joegoslavische Bevrijdingsleger toe. In Herzegovina wordt gevochten tegen formaties van de Duitse „Prinz Eugen” SS-divisie. In drie dagen van gevechten in de provincie Kordun om de stad en het district Trzic, bevrijdde de 1e brigade een groot deel van het district. 130 Duitse officieren en soldaten werden gedood en 150 gewond. Twee Duitse vlaggen en veel materiaal werden veroverd. Bij de verovering van Vojnic en de verrichtingen om Vrgin-Most, werd een tank vernield en een grote hoeveelheid materiaal buit gemaakt. In Slowenië werd een spoorbrug aan de Litije-Sagorje lijn opgeblazen; het verkeer werd twee dagen lang onderbroken” (Londen, (P) 21.12).

NACHTELIJKE AANVALLEN OP DUITSLAND.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht bevonden vliegtuigen van het Bommenwerperskommando zich in zeer grote sterkte boven Duitsland. De hoofdaanval

werd gedaan op Frankfurt en meer dan 200 ton aan brisant- en brandbommen werd geworpen op dit belangrijke centrum van de chemische en wapen-industrie. De eerste rapporten geven te kennen dat het bombardement doeltreffend was; er werden grote branden gesticht.

Een minder hevige aanval werd gedaan op Mannheim-Ludwigshafen. Mosquito's bombardeerden doelen in het Westen van Duitsland en België. Er werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. Vliegtuigen van de Koninklijke Canadese Luchtmacht, die met het Kustcommando samenwerken, vielen vijandelijke schepen in het Kanaal aan. 42 Onze vliegtuigen werden vermist” (Londen, (P) 21.12).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Te land: De gehele dag werden hardnekkige gevechten geleverd aan het front van het 8e leger. Verdere vorderingen werden gemaakt in het centrum en onze posities in het gebied van Ortona werden verbeterd. De troepen van het 5e leger vervolgden hun opmars in sommige delen van het bergland aan de rechterflank van het leger. Op een punt kwamen wij 2½ kilometer vooruit; elders werd een belangrijke heuvel bezet. De patrouilles waren actief in de kustsector.

Te water: In de nacht van 18 op 19 December vielen PT-boten van de Noordamerikaanse Marine op patrouille nabij het eiland Elba 2 vijandelijke torpedojagers aan met kanonnen en torpedo's. De vijand trok af achtervolgd door de PT-boten; later werd hij bestreden met kanonnen en torpedo's door een andere strijdmacht, waaronder zowel Britse als Noordamerikaanse lichte kustvaartuigen behoorden. Beide gevechten duurden kort en de vijand bood verwoed weerstand. Hoewel geen resultaten konden worden gezien in de rook en de duisternis, is het waarschijnlijk, dat torpedotreffers werden geplaatst op een der vijandelijke torpedojagers. Tijdens dezelfde nacht brachten Britse lichte kuststrijdkrachten in het Oostelijk deel van de Adriatische Zee een e-boot, een Siebel-veerboot, een geleideschip

Jozef Stalin wordt heden 64 jaar.

en twee motorvaartuigen tot zinken”. In de lucht: Gisteren werden de rangeerterreinen te Sofia en het vliegveld Eleusis aangevallen door onze zware bommenwerpers, geëscorteerd door lange afstands gevechtvliegtuigen. In beide gevallen werden goede resultaten gerapporteerd. Men ondervond weerstand van vijandelijke gevechtvliegtuigen en er vonden enkele luchtgevechten plaats. Gevechtsbommenwerpers voerden uitgebreide vluchten uit boven het gebied van Rome en vernielden rollend materiaal en motorvoertuigen. 28 Vijandelijke vliegtuigen werden tijdens de dag vernield; 11 onze toestellen werden vermist” (Algiers, (P) 21.12).

ONTBINDING VAN DE FALANGE?

Het DNB zeide in een bericht aan de Europese nieuwsbladen, dat de Spaanse provinciale partijleiders op een bijeenkomst onder voorzitterschap van Franco de militie van de Falange hebben opgeheven en „de ontbinding of fundamentele hervorming van andere organisaties der Falange bekendmaakten”. Het Duitse draadloze bericht zeide, dat de Partij-minister José Luis Arrese bij het doen van de bekendmaking verklaarde, dat de militie niet meer nodig is „met het oog op de ontwikkelingen in de binnenlandse politiek” en dat „de taak, welke oorspronkelijk was toevertrouwd aan de militie, thans door de strijdkrachten zal worden vervuld.”

Volgens een ander bericht van het DNB zou Arrese tot de partijleiders hebben gezegd, dat „meer vrijheid dan vroeger moet worden toegestaan aan de Spaanse pers omdat een gezonde critiek slechts een gunstige invloed kan hebben op de staat.”

Het bericht voegde hieraan toe: „De Minister baseerde zijn mening op de verklaring, dat de wonden van de burgeroorlog thans geheeld zijn en dat de pers voldoende gezag en discipline heeft geoefend om waardig te zijn aan de persvrijheid.”

„Radio Nacional” van Madrid zeide, dat de provinciale leiders bijeenkwamen en „beslissingen getroffen hebben”. Men zeide echter niet welke beslissingen dat waren. De Spaanse radio zeide, dat het congres de order van de gouden palm aan Franco toekenden, die vervolgens 40 minuten lang sprak en voor zijn „veel werd geapplandeerd” (New York, (P) 20.12).

VERRASSING IN WASHINGTON.

De Boliviaanse Ambassadeur in Washington Guachala gaf uiting aan zijn „volkomen verrassing” over de staatsgreep in Lapaz. Het eerste nieuws, dat hij hierover ontving, was van een verslaggever. Hij weigerde voorlopig commentaar te leveren. Intussen gaven andere zegslieden op de Ambassade te kennen, dat deze gebeurtenis rampzalig zal zijn voor de goede nabuurlandse politiek en de defensie van het Westelijk Halfrond, omdat „de democratische Boliviaanse regering is vervangen door een groep, die in het land welbekend is om haar pro-as neigingen.”

Deze Boliviaanse zegslieden waren van mening, dat Bolivia's positie als oorlogvoerend land tegen de as niet belangrijk zal veranderen als gevolg van de staatsgreep, aangezien „men te veel buitenlandse verplichtingen is aangegaan om zich zonder meer daaraan te onttrekken” (Washington, (P) 20.12).

V. — WEST — END
DINSDAG: EINDE van de Serie van THE ROYAL MOUNTED
7 p.m. „King of the Royal Mounted”
ALLAN LANE—ROBERT STRANGE—LITA CONWAY
met de laatste 6 Episoden.
f.1.— f.0.50. Kinderen geen toegang
9 p.m. Republic Presenteert De Drie MUSKETEERS
in: „THE NIGHT RIDERS”
JOHN WAYNE—RAY CORRIGAN—MAX TERHUNE—
RUTH ROGERS.
Vrienden van de prairie, rijdende te zamen over wegen van gevaar.
opzoek naar nieuwe emoties.
f.1.— f.0.50. Kinderen geen toegang.

Curaçao spreekt met de Verenigde Staten.

Een Gouverneur, een Minister en een Schout bij Nacht onder het Raadhuis.

FI. 24 VOOR 3 MINUTEN.

Reeds drie aanvragen om gesprekken met personen op Curaçao waren binnen een half uur nadat Gouverneur Dr. Piet A. Kasteel gistermiddag officieel de radiotelefonische verbinding met de Verenigde Staten van Noord-Amerika had geopend.

Deze opening geschiedde omstreeks 14.45 uur nadat de Gouverneur, vergezeld van Minister Pieter A. Kerstens, Schout bij Nacht Theodore E. Chandler en Adjunct-Luitenant Emile C. J. M. van de Laarschot waren aangekomen onder het Raadhuis, waar de publieke telefooncel zich bevindt.

De Directeur van de Landsradio- en Telefoondienst Ir. Carel A. Willemse en Onder-Directeur Peiliker ontvingen het hoge gezelschap en de genodigden, waaronder de Noordamerikaanse Consul John F. Huddleston, de Heeren Jan Linker en Herman de Man namen foto's van de historische gebeurtenis.

Nadat Vernufteling Willemse contact gemaakt had met den Nederlandse Ambassadeur in Washington Dr. Alexander Loudon richtte de Gouverneur zich in de Nederlandse taal tot den Heer Loudon.

ZIJNE EXCELLENTIE
DR. P. A. KASTEEL,
Gouverneur van Curaçao.

De Landvoogd zeide het een groot genoegen te vinden als eerste den Ambassadeur van Curaçao uit te kunnen toespreken en wilde de gelegenheid te baat nemen om hem dank te zeggen voor zijn medewerking om deze verbinding tussen de Verenigde Staten en Curaçao tot stand te brengen. Zijne Excellentie zeide in gezelschap te zijn van Minister Kerstens en ook van den Noordamerikaanschen Schout-bij-Nacht Chandler met wien hij zulke prettige relaties heeft. Tevens wilde de Gouverneur den Ambassadeur verzekeren van de goede samenwerking, welke hier bestaat tussen de Noordamerikaanse en Nederlandse manschappen.

Hij verzocht den Ambassadeur om namens Curaçao de dank en gevoelens van waardering te willen overbrengen aan de Noordamerikaanse autoriteiten. Deze nieuwe verbinding — zo besloot hij — zal zeker nog de banden versterken tussen dezen groten bondgenoot en het Koninkrijk der Nederlanden.

Ambassadeur Loudon beantwoordde Zijne Excellentie den Gouverneur. Hij zeide, dat deze telefoon-verbinding ongetwijfeld Curaçao dichter tot de Verenigde Staten zal brengen en tot het Noordamerikaanse volk, dat reeds zo hecht met ons is verbonden in deze oorlog. „Dit contact met uw mooie

ciland en Noord-Amerika zal steeds hechter worden. Zodra de ochtendschemering der bevrijding voor Nederland en Nederlands-Indië zal komen, zullen wij in staat zijn overal van Nederlands grondgebied de Verenigde Staten per telefoon te bereiken. Dan zullen ook de verbindings tussen de delen des Rijks onderling sneller en hechter zijn dan ooit het geval is geweest.”

Minister Kerstens hield vervolgens een kort gesprek met „Ambassadeur Loudon, waarbij hij naar zijn gezondheid informeerde en mededeelde, dat hij verwachte Woensdagmorgen weer in de Verenigde Staten terug te zijn. De Heeren stelden elkaar nog enkele persoonlijke vragen, waarna de Heer Willemse contact maakte met New York in een poging om den Heer Mr. Maximiliaan P. L. Steenberghe, Hooft van de Nederlandse Missie aan de telefoon te krijgen. Dit gelukte, waarna zowel de Gouverneur als de Minister in het Engels enkele woorden met hem wisselden. Wij konden het gesprek met den Heer Steenberghe aan een tweede toestel af luisteren en zijn stem kwam duidelijk over. Schout-bij-Nacht Chandler richtte zich hierna nog tot iemand in het Noordamerikaanse Departement van Marine te Washington. Wij hoorden hem naar familieleden vragen en alvast een „Merry Christmas” wensen.

De telefoonverbinding was hiermede officieel geopend en met uitzondering van de radio- en persmensen vertrok iedereen.

Men kon toen nog enkele gesprekken af luisteren tussen den Heer Willemse en den Heer W. G. Thompson, Vice-President van de American Telephone and Telegraph Company, en met den Heer Van Dissel, die zoals men weet enige tijd geleden Curaçao bezocht in verband met het tot stand brengen van deze radiotelefonische verbinding. Beiden werden hartelijk bedankt door den Heer Willemse voor hun goede medewerking, zonder welke nooit dit resultaat zou zijn bereikt.

Hoe men met de V.S. kan spreken.

De Heer Willemse gaf vervolgens nog een uitleg aan de pers over de nieuwe dienst. Men kan nog niet op zijn kantoor of in zijn woning zitten spreken met New York of enige andere plaats in de Verenigde Staten. De apparaten, welke daarvoor nodig zouden zijn, heeft men hier nog niet.

De publieke telefooncel, waar men terecht kan, bevindt zich onder de Raadzaal van het Stadhuis. Deurwaarder Armando Pietersz heeft er zijn kantoorje vlak naast.

Wij men echter gaan spreken, dan moet eerst een aanvraag worden ingediend bij de Landsradio- en Telefoondienst. Dit kan zowel telefonisch als mondeling geschieden. Men krijgt dan een formulier in te vullen, hetgeen in verband staat met het feit, dat wij op het ogenblik in oorlog zijn. Om dezelfde reden mag men ook niet over militaire zaken spreken of over het komen en gaan van vorstelijke personen. Directeur Willemse heeft een heel lijstje van wat niet mag. Deze regels zijn ongeveer hetzelfde als voor het verzenden van telegrammen. Wel mag men naar hartelust over zaken en familie-aangelegenheden spreken, mits in de Engelse taal.

Het minimum is 24 gulden voor de

eerste drie minuten; voor elke minuut dat het gesprek langer duurt, betaalt men 8 gulden extra. Op Zondag zijn de tarieven 25% minder dan op de weekdagen. Feestdagen worden niet als Zondagen gerekend.

Iedereen in de Verenigde Staten kan voor een gesprek worden opgeroepen. Soms zal het iets meer kosten, als men in New York weer op de lange afstand aansluiting moet maken, bijvoorbeeld met Hollywood, Californië. Dit „meer“ is echter niet veel: één dollar of zo.

Laat men de radio iemand oproepen en men komt niet opdagen om te spreken, dan is men ook een dollar kwijt. Evenzo wanneer de opgeroepene is aangezegd en verklaard heeft op een bepaalde tijd gereed te zullen zijn, doch zich niet aan de afspraak houdt.

Onder de vele vragen, die de persnemen op den Heer Willemse afvuuren, was er ook een of men bij één gelegenheid ook met meer dan één persoon mag spreken of dat men hier ook iemand anders wat kan laten zeggen. De Heer Willemse verklaarde hierop, dat dit een uitzondering op de regel zou zijn en dat de censor er zijn goedkeuring aan zou moeten hechten. Waarop Boletín-man Isidor Bloch besloot de eerste uitzondering op de regel te zijn. Een gesprek voor aanstaande Zondag aanvroeg.

De persmensen kregen nog een aanbod van den Heer Willemse om de

zender op Groot Kwartier in ogen-schouw te nemen, aan welke uitsluiting enkelen direct gehoor geven.

Op Groot Kwartier aangekomen was de Heer Ronald C. Bos Verschuur de man, die alles uitlegde. Met bewonderenswaardige kennis van zaken deed hij dit en toonde hij ook van het vele dat niets te maken heeft met de verbinding Curaçao — New York. Van de technische termen begreep de Amigoe-man niet veel.

De Heer Bos Verschuur riep Bonaire op per telefoon — wat ook al mogelijk is — en de ontvangst geschiedde per radio-ontvangtoestel, maar was niet erg duidelijk vanwege de plaatselijke toornis.

De indruk, waarmee wij het radiostation Groot Kwartier verlieten, is dat hier verbaasd veel werk verzet wordt door het personeel, dikwijls met ontbrekend materiaal. Dat men desniettemin zoveel kan klaarspelen als met de nieuwe dienst weer gebleken is, getuigt van de vooruitstrevendheid van Directeur Willemse en zijn mannen.

Naar wij vernamen staan op het programma nog radiotelefonische verbindingen met Suriname, Aruba, Bonaire, de Bovenwinden, Venezuela enz. Maar alles zal niet ineens geschieden. Men oefene nog wat geduld. En stap voor stap zal Curaçao komen naar zijn hooggestelde doel.

„Hebben wij niet genoeg culturele monumenten om als open stad te worden beschouwd“.

OFFICIËLE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: F. Loonstra, technisch assistent bij Openbare Werken, 6 weken buitengewoon buitenlands verlof met vergunning dit verlof in Colombia door te brengen ingang 17 Januari 1944; Mevrouw N. E. Pedro, tijdelijk schrijfster ter Gouvernements-Secretarie, 2 weken vrijstelling van dienst, Mevrouw C. H. E. Visser-Norden, tijdelijk onderwijzeres 2e klasse aan de Hendrikschool alhier 1½ maand verlof buiten bezwaar van den Lande met vergunning dit verlof in Costa Rica door te brengen; C. Verheul, monteur bij de Landsradio- en Telefoon dienst op Aruba 14 dagen vrijstelling van dienst wegens ziekte; K. P. DeLeon, veldwachter, 14 dagen vrijstelling van dienst en in aansluiting daarop 2 maanden binnenlands verlof wegens langdurige onafgebroken dienst; H. S. Weber, agent der burgerpolitie 1e klasse alhier, 6 weken buitengewoon buitenlands verlof met vergunning dit verlof in Colombia door te brengen, ingang 15 Januari 1944; J. A. Ruiz, werkbaas bij Openbare Werken op Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst; S. Evertsz, tijdelijk agent der Burgerpolitie op Aruba, 2 weken vrijstelling van dienst ingang 20 November 1943.

Benoeming: S. H. Tiesma, tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld op het Hoofdbureau van Politie; F. Croes, tot tijdelijk telegrambesteller op Aruba; Mevrouw L. M. Alba, tot tijdelijk telefoniste bij de Landsradio- en Telefoon dienst, alhier; Ch. C. P. Coffil, tot tijdelijk hulpvuurtorenwachter op Klein Curaçao; E. I. Alders tot brievenbesteller tevens telegrambesteller op Bonaire.

Bevordering: B. Th. Römer, klerk ter Gouvernements-Secretarie tot adjunct-commies.

Ontslag aan: C. Hoek, tijdelijk telegrambesteller op Aruba; L. T. Pieter, tijdelijk veldwachter op zijn verzoek; eervol; A. Dammers, deurwaarder op Bonaire op zijn verzoek, eervol, ingang 1 Februari 1944; V. C. de Jongh, tijdelijk schrijver bij de Openbare Gezondheidsdienst alhier, eervol.

Eervol ontheven: X. H. Ch. M. Krugers, commies uit de functie van Onder Gezaghebber van Saba; M. J. Huith, adjunct-commies ten kantore van den Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen alhier, uit de functie van kassier op dat kantoor.

Overplaatsing: X. H. Ch. M. Krugers, commies in Saba naar Curaçao en werkzaam ter Administratie van Financiën; M. J. Huith adjunct-commies alhier naar Saba en belast met de betrekking van Onder-Gezaghebber.

Werkzaamstelling: R. E. Irausquin ten Parkette van den Procureur-Generaal, alhier; Mevrouw A. M. E. Pietersz, geb. Pietersz, bij de Militaire Censuurdienst; Mevrouw A. H. Pietersz, geb. Pietersz, ter Administratie van Financiën.

Huurcommissie: Eervol ontslag aan: Drs. J. H. van Boven, als secretaris. Benoeming: W. J. A. de Heer tot se-

cretaris; Mr. E. C. Henriquez, tot plaatsvervangend secretaris. De Gouvernements-Secretaris, C. F. Gronemeyer.

Wij ontvingen.

UIT DE CURAÇAOSE KEUKEN.

In opdracht van de Vrouwenorganisatie Curaçao stelden de Dames L. Arends-Savelkoul, J. M. van der Sar-Vuyk en E. Senior-Baiz een receptenboekje samen, dat bij het doorbladeren doet watertanden.

Het voorwoord zegt kort en bondig wat de bedoeling is:

„Om aan een behoefte te voldoen van vele huisvrouwen alhier, stelden wij dit receptenboekje samen met als doel haar bekend te maken met de bereiding der voedingsmiddelen, welke hier te verkrijgen zijn en waaronder vele welke in Nederland niet te koop worden aangeboden en zodoende bij de Nederlandse buurvrouw onbekend.“

Het boekje, dat door de Vrouwenorganisatie eveneens werd uitgegeven, werd door den kundigen Heer J. J. A. van Bergeyk geïllustreerd.

Het kookprobleem raakt man en vrouw en kind. Het is een der voornaamste problemen voor de vrede in het huisgezin. Dit praktische boekje behoort dan ook in ieder huisgezin thuis en de man, die bij het geven zijner geschenken altijd toch nog denkt aan het praktische nut, kan voor Kerstgeschenk zijn echtgenote geen beter geschenk aanbieden. Het boekje kost slechts twee gulden. Mannen, verrast uw vrouwen en streelt uw maag.

Wij ontvingen van den Heer Chas. I. Gonsalves een mooie kalender voor het jaar 1944 waarop met duidelijke cijfers de data van de maand zijn aangebracht met aan de voet die van het blad de voorafgaande en de volgende maand vermeldend. Verder zijn de woorden „Generaal Insurance“ met grote, rode letters opgetekend ongeveer in het midden van het blad en in de hoek nog de woorden, die niet zo groot maar toch tenminste even mooi zijn getekend: „Automobile Accident Fire, Life Annuities Of All Kinds“. Het blad meldt ook dat er een vertegenwoordiger van is op Aruba, namelijk te San Nicolas. Telefoon No 275.

Deze kalender is zeer welkom op de Redactie en we zullen werkelijk heel het jaar door met genot de kalender van den Heer Chas. I. Gonsalves gebruiken.

„De Lasso“, Kerstnummer. Zo mogelijk maakt dit nummer nog een betere indruk dan gewoonlijk. Er zijn vele mooie clichés voor gebruikt. De verschillende stukjes zijn erg interessant en zullen wel met smaak door de jeugd gelezen worden. En de opvoedkundige waarde van het maandblad wint er nog bij. De redacteurs hebben met dit Kerstnummer mooi werk geleverd.

SCHAKEN.

Men schrijft ons:

Laatstleden Donderdag wist het van de Schaakvereniging „Curaçao“ haar rivale „Dr. Max Euwe“ op overtuigende wijze met 8—2 te verslaan. Na vijf wedstrijden is de stand thans 3—2 voor „Curaçao“ 1. Gezien de wisselvalligheid in de uitslagen en het feit, dat Dr. Max Euwe deze maal met 2 invallers verscheen, wordt de zesde ontmoeting, die omstreeks 17 Februari 1944 in Trianon gespeeld zal worden met spanning tegemoet gezien.

De uitslagen der partijen luidt:

„Dr. Max Euwe“ I	—	„Curaçao“ I	½ — ½
Dr. S. Goen	—	C. van der Mark	0 — 1
C. W. Euwe	—	M. Gandelman	1 — 0
C. F. van Tongerloo	—	S. Zonenschain	1 — 0
K. W. Coppoolse	—	M. A. Martinez	½ — ½
A. de Vos Burchart	—	S. van Lingen	0 — 1
L. G. den Houting	—	L. A. Lemmens	0 — 1
L. van Norde	—	I. B. Meit	0 — 1
Dr. W. H. Zaayer	—	G. D. C. de Leon	0 — 1
J. Brugman	—	A. Maduro	0 — 1
C. Donker	—	Mr. S. W. van der Meer	0 — 1

Curaçao.

CURAÇAO'S MAN VAN HET JAAR.

Van Boven of een Vogel?

Henk van Delden (?) schrijft: „Van Boven, o.a. [dit zegt veel — Red.] eerst naar Puerto Rico gevlogen in het belang van de Bovenwinden, daarna naar Sto Domingo in het belang van de Benedenwinden“ of „De Kolibrie die op 3 December 1943 twee vrije gebiedsdelen van ons empire n.l. de Benedenwinden en Bovenwinden eilandendichterbij elkaar bracht“ [het laatste is een vergissing, van deze tocht is veel ophef gemaakt, hoewel zulke zg. chartertvluchten regelmatig plaats vinden — Red.]

„Dr. Mr. Hugenholtz, de bekende chirurg, die door zijn lang verblijf alhier honderden mensen heeft gered en die als philanthroop mogelijk zijns gelijke hier niet heeft“ (L.v.d.V.)

„Luitenant van de Laarschot om zijn verduistering“ (P) — [Die van gisteravond is niet het werk van Van de Laarschot, die deze functie aan een ander heeft overgedragen — Red.]

„...niet vertroebelen, Elias is Curaçao“ (B.)

„De man van Curaçao is Karelse“, „Henny Eman om zijn stoel“, „omdat hij een vaste stoel in de staten heeft, den Heer Eman.“

Luitenant Bols als erkenning voor zijn artikel over Honingbaat en stuit-zand“ (A. Wierzma).

„Dr. Chris Engels, dokter, pianist, schilder, dichter, uitgever, zwemmer“.

PHASE D.

De Luchtbeschermingsdienst deelt ons mede, dat hij er niet zeker van is, dat de verduistering vanavond zal worden opgeheven Een definitief antwoord zal pas gegeven worden in de namiddag, nadat dit blad al verschenen is.

MINISTER KERSTENS VERTROKKEN.

Vanmorgen is Zijne Excellentie Minister P. A. Kerstens, die enige dagen in onze hoofdstad heeft doorgebracht per vliegtuig om 8.20 uur vertrokken

naar de Verenigde Staten. Zijne Excellentie de Gouverneur deed den Minister persoonlijk uitgeleide. Ook waren aanwezig de Algemeen Militair Commandant en Schout-bij-Nacht T. E. Chandler, elk vergezeld van hun adjutant.

VERENIGINGSNIEUWS.

— Katholieke Sport Centrale: Eerste Kerstdag geen wedstrijden.

Tweede Kerstdag: Voetbal: 10 uur Excelsior A — Vitesse A (Celestijn), 16 uur Ajax — Jong Bonaire (competitie).

DE POST OP KERSTMIS.

De Post-directeur schrijft ons: Het Postkantoor zal op 1e Kerstdag en Nieuwjaarsdag gesloten zijn. Alle postsluitingen voor die dagen zullen op respectievelijk 24 en 31 December om 16 uur plaats vinden.

[Berichten als bovenstaand zenden particuliere firma's aan de advertentie-afdeling; ook kleine zaken die toch al de dupe zijn van veel op Curaçao — Red.]

LEZING PROF. V.D. VELDT.

Herinnerd wordt aan de lezing over de betekenis van het Vaticaan onder de huidige omstandigheden. Professor van der Veldt, die 12 jaren in Rome woonde en dagelijks met de leidende kringen van het Vaticaan verkeerde, is wel de meest bevoegde persoon om dit brandend actuele onderwerp te belichten. Gelijk bekend is er ook gelegenheid tot het stellen van vragen. De lezing vangt aan om 20 uur in het R.K. Zeemanshuis (Klipstraat, Otrabanda).

CHINESE CONSUL OP CURAÇAO

Dezer dagen kwam op Curaçao aan de Heer Zaubeh Sje, Consul voor de Chinese Republiek in Curaçao, vergezeld van echtgenote en kinderen. Ook kwam mede de vice-consul, de Heer Ping Kwong Sjen.

De G.P.D., die van alle gaan en staan van sommige hoge personages op Curaçao enen berichtje weet te maken, meldde ons niets, omdat hij er zelf geen bericht van kreeg...?

Bloemenhuis „ROZENoord“

Wilhelminaplein

ZOO JUIST ONTVANGEN:

LEVENDE KERSTBOOMEN

GROENE HULST MET ROODE BESSEN.

Zeer geschikt voor tafelversiering

MOOIE SORTEERING SPECIALE KERSTCORSAGES

NIEUWE ZENDING MODERNE BLOEMENVAZEN

PRACHTMODELLEN EN EEN KIJKJE WAARD

WIJ VERWACHTEN HEDEN:

Alle soorten verse bloemen

DOET UW BESTELLING BIJTIJDS

Ter voorkoming van teleurstelling

CINELANDIA | HEDEN | ROXY THEATER

SPM

Premiere van de lang verwachte RKO-film:

De Vrouwelijke Amerikaanse hulp troepen! 7 en 9 pm

„A DATE with the FALCON“

met in de hoofdrollen: George Sanders & Wendy Barrie bijgestaan door:

James Cleason & Mona Maris 'n Juweel van 'n Detective-film!

BOVENDIEN:

Het eerste film-journal uit de serie:

„THIS IS AMERICA“

Een „news“ van een nieuw genre. Entree f. 1,25—0,75 Geen kinderen.

A. S. Woensdag en Donderdag!

De grootste komieken van 't doek:

Bud ABBOT en Lou COSTELLO in

„HIT THE ICE“

Bereidt U zich voor om te lachen!

Voor 't eerst op 't doek!

„SHE'S IN THE ARMY“ („ZIJ IS IN DIENST“)

met Lucille WILSON GLEASON Veda ANNPORG Lyle TALBOT

Een vlot gespeelde, buitengewoon interessante en onderhoudende film

Opgenomen met medewerking van de Vrijwillige Amerikaanse hulp troepen.

Een actuele, moderne film! Entree 1.00—0.50. Geen kinderen.

WOENSDAG

7 p.m. „Arizona Frontier“ met Tex Ritter

9 p.m. Enganche. „King's Row“ met Ann Sheridan en Robert Cummings

VOOR DE KOMENDE

KERSTDAGEN

Pas ontvangen:

Een uitgebreide collectie

Cubaansche „WALKO“ HEERENSCHOENEN

Aruba

Curacao.

„St. Gerardus Cursus“.

Gevestigd aan de van Walbeeckplein 23. (Tel. 2213) Filiaal: „ „ Breestraat 96. (Otrabanda)

zal in de maand JANUARI worden uitgebreid.

Opleiding in de volgende vakken:

Typen, Nederlandse en Engelse Stenografie. Engelse Taal, Engelse Handelscorrespondentie, Boekhouden en Handelsrekenen.

Voorts bestaat gelegenheid tot lessen in de Nederlandse Taal.

De gehele dag geopend voor inlichtingen en tot inschrijven.

Tevens aanname van TIK en STENCILWERK.

Vlug en degelijk werk gewaarborgd.

Directeur, G. C. L. LETER

Wederom verkrijgbaar

De overheerlijke

„PABST“ bier

Johan E. Mauricio

Alleen Vertegenwoordiger.

„GRANGER“

DE

PIJPTABAK

die steeds voldoet is aan alle bekende adressen verkrijgbaar.

CINELANDIA) Het grootste lach succes van het jaar!

BUD ABBOT en LOU COSTELLO in

"HIT THE ICE".

WOENSDAG 22 DECEMBER — DONDERDAG 23 DECEMBER om 8.00 P.M.

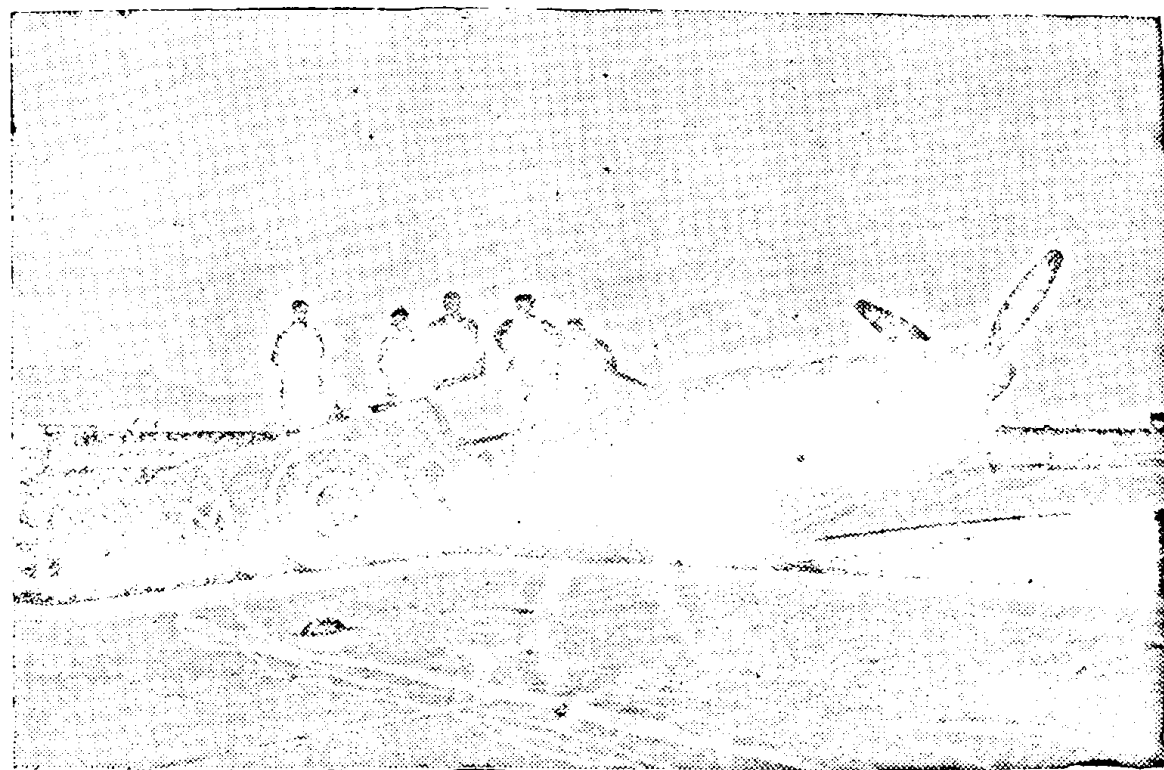
Nederland.

BELANGWEKKENDE MENING VAN EEN SLUIKBLAD.

Het sluikblad „Je Maintiendrai“ schrijft: „Wanneer de laatste Duitser Nederland zal hebben verlaten, zal er slechts een weg zijn om het Nederlandse Huis weer op orde te brengen. De Koningin heeft deze weg reeds gewezen: de Staat van Beleg. De zeer bijzondere toestand, die dan in het leven geroepen zal zijn, vraagt een eenhoofdige leiding, die in staat is om alle maatregelen te bevelen, die dan noodzakelijk zullen zijn. Er zijn maatregelen daarbij, die alleen voor speciale gevallen gelden: de handhaving en de uitstelling van bijzondere rechtbanken ter berechting van de verraders. Een politieke Godsrede moet worden afgekondigd om onmiddellijk terugkeer van politieke onenigheden en geschillen te voorkomen. Dit betekent niet, dat het vormen van verschillende politieke organisaties moet worden verboden, maar dit betekent wel, dat niet allerlei politieke betogingen kunnen worden toegestaan.

Voor iederen Nederlander zal er slechts één plicht bestaan: zich te scharen rondom de grondwettelijke overheden. Het is kennelijk onmogelijk om met een pennestreek alle ordonanties en decreten ongedaan te maken, die gedurende de bezetting zijn afgekondigd. Dat zou verwarring scheppen. Al deze moeten derhalve voorlopig gehandhaafd blijven behalve die, welke een belediging voor het Nederlandse volk vormen en die de Nederlandse zin voor rechtvaardigheid krenken, zoals bijvoorbeeld de maatregelen tegen de Joden.

De Staat van Beleg moet zo gauw mogelijk plaats maken voor een burgerlijk bewind. Wij stellen ons voor, dat dit onmiddellijk na de terugkeer der Koningin het geval zal zijn, omdat deze terugkeer het teken zal zijn, dat wet en orde zullen zijn hersteld. Het zou niet goed zijn de Koningin voor die tijd te verwelkomen. Wanneer de Koningin is teruggekeerd, zullen evenwel de toestanden nog geheel abnormaal zijn. Veel tijd zal verlopen alvorens de gevolgen van de oorlog in zijn nationale en internationale effect zullen zijn verdwenen. Dit feit mag de invloed des volks op de Staatszaken niet in de weg staan. Deze invloed moet dan voorlopig worden geoefend door een door de Koningin benoemde politieke Raad van Advies, waarin de verschillende spirituele groepen der bevolking zullen moeten zijn vertegenwoordigd.

Vliegers van de Koninklijke Nederlandse Marine Luchtdienst als onderdeel van de Britse Luchtmacht. De meesten van deze Nederlanders zijn veteranen, die vlogen met bommenwerpers in Nederlands Oost-Indië. De Britse opmars in Italië. Het voortrukken over een opgeblazen brug over een rivier in Italië.

- BEKENDMAKING -

Wijziging telefoon-aansluitingen, ingaande 23 DECEMBER 1943.

Districtmeester van het 2de district, Bureau en woning
H. B. C. Schotborgh 2026

Afdeeling:
Administratie en Burgerlijke Stand met nevenaansluiting politiepost Rust 03 -- 17

Rust, den 21sten December 1943,
De Districtmeester,
H. B. C. SCHOTBORGH.

BUITENLAND.

DE STAATSGREEP IN BOLIVIA.

Julio Valdez seint uit Lapaz: Een nationalistische revolutionaire beweging wierp de regering van Penaranda omver in een snelle staatsgreep, welke vóór het aanbreken van de dag plaats vond en enige bloedvergieting tot gevolg had in een gevecht van vier uren.

Victor Paz Estenssoro, leider van de staatsgreep, vestigde zich in het Paleis van den President, waar Majoor Gualberto Villaroel de leiding van de regering overnam als Hoofd van de revolutionaire junta.

Bijna ogenblikkelijk deelde het hoofd der opstandelingen, Victor Estenssoro, aan een ondervrager mede, dat de nieuwe regering de politiek van „volledige samenwerking“ met de Verenigde Landen zal volgen en Bolivia's internationale verplichtingen zal nakomen.

Op 4 December jl. bevestigde de Wetgevende Vergadering het Presidensbesluit van April, waarbij oorlog verklaard werd aan Duitsland, Italië en Japan.

„Het Handvest en andere verplichtingen van Bolivia zullen worden gerespecteerd“, verklaarde de Heer Estenssoro. „De nieuwe regering zal in geen geval haar internationale positie aan de zijde der Verenigde Landen wijzigen.“

De revolutionaire beweging kreeg Maandagmorgen de beheersing over de hoofdstad, toen het Calama-regiment van de federale politie de weerstand op gaf na een kort gevecht met geweren en mitrailleurs. Bekendmakers van de radio zeiden, dat een aantal personen werd gedood en gewond.

Enrique Penaranda, de militaire held van de Chaco-oorlog tegen Paraguay van 1933 tot 1936, werd als gevangene in zijn residentie gehouden. De opstandelingen zeiden, dat hij is afgetreden.

Enkele der voornaamste leden van zijn regering, waaronder de Minister van Arbeid, Enrique Hertzog, de Minister van Oorlog Generaal Miguel Candia, het hoofd van de Generale Staf Antenor Ichazo, de Minister Pedro Arce Zilvetti en de militaire commandant van het gebied Generaal Arieta, worden in de gevangenis van Lapaz vastgehouden. De Minister van Buitenlandse Zaken Salinas Atamayo kwam niet voor op de lijst van degenen, die gevangen zitten en men gelooft, dat hij een goed heenkomen heeft gezocht in een buitenlandse ambassade.

Tevens was bekend gemaakt, dat het revolutionaire comité was samengesteld uit Paz Estenssoro, Majoor Pinto, Majoor Villaroel, Majoor Ponce, Majoor Taborga en Augusto Cespedes, onder-directeur van het revolutionaire nieuwsblad „La Calle“. Het nieuws van de coup werd Maandagmorgen vroeg bekend gemaakt over „Radio America“, die door de Penaranda-regering was gesloten.

Een menigte van juichende mensen stroomde door de straten, roepende „Dood aan Zilvetti“, den auteur van een reeks veiligheidsmaatregelen, welke volgens de opstandelingen de volksoverheersing onderdrukten.

Een nationale feestdag werd uitgeroepen en zowel „Radio America“ als „Radio Nacional“, de twee Boliviaanse stations, riepen het volk op om deel te nemen aan een reusachtige parade op het Plaza Venezuela.

Alle nieuwsbladen ontvingen om 3 uur in de morgen opdracht om de publicatie stop te zetten; dat was het uur waarop de revolutie begon. Schildwachten werden geplaatst om de dagbladkantoren alsook om de kantoren van de mijnmaatschappijen. In de namiddag werd bekend gemaakt, dat de nieuwe regeringsraad als volgt is samengesteld: President Majoor Gualberto Villaroel, Minister van Buitenlandse Zaken José Tamayo, Minister van Binnenlandse Zaken Majoor Alberto Taborga, Minister van Financiën Paz Estenssoro, Minister van Openbare Werken Majoor Antonio Ponce, Minister van Landbouw Carlos Montenegro, Minister van Defensie Majoor José Celestino Pinto, Minister van Economische Zaken Gustavo Chacon, Minister van Arbeid Victor Andrade (Lapaz, (AP) 20.12).

AANVAL OP NOORD-FRANKRIJK

Een gezamenlijke bekendmaking van het Britse Ministerie van Luchtvaart en het Noordamerikaanse Hoofdkwartier zeide, dat Noordamerikaanse en Britse middelzware en lichte bommenwerpers gisteren een reeks aanvallen deed op Noord-Frankrijk zonder daarbij verliezen te lijden (Londen, (AP) 21.12).

BOMBARDEMENTEN.

Zondag zijn verschillende plaatsen gebombardeerd in Nederlands-Indië: Jetty, Utom, Anrou, Manatoeto, Taberfanen.

PHILIPS
GEEFT U ALLE STATIONS

Het zal een wonderbaar oogenblik voor ons zijn wanneer de eerste geallieerde troepen in Nederland voet aan wal zetten.

Niemand van ons zal het medeleven met dit grootsche moment willen missen.

Zorgt daarom dat het wereldnieuws ongehinderd Uw kamer binnenstroomt door het aanschaffen van een

„PHILIPS RADIO“

Bereikbaar voor ieders beurs, daar de nieuwste modellen reeds van f. 105.00 af verkrijgbaar zijn bij:

„PALAIS ROYAL“

HEERENSTRAAT, No. 23.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— Britse en Noordamerikaanse vliegtuigen in Zuid-Oost-Azië hebben gezamenlijk in de nacht van 19 December een aanval gedaan op Bangkok, de hoofdstad van Thailand. De Noordamerikaanse vlieden het havengebied aan, terwijl de Raf het gebied van het arsenaal aanvielen. In het Zuiden van Birma werden uitgebreide aanvallen gedaan.

— Het 5e leger heeft de Monte Spinnuccio veroverd op 4 kilometer ten Westen van Lagone.

— De Zweedse radio zeide, dat een „felle brand“ zich met ontzaglijke snelheid verspreidt in het havengebied van Kopenhagen na een ontploffing welke er gisteren plaats vond.

— Maarschalk Wavell, „Onderkoning van Brits Indië“, zeide in een redevoering, dat Brits Indië wordt klaargemaakt als basis voor een „grotere strijdmacht van oorlogsschepen legers en lucht-escaders dan ooit tevoren verzameld werd in het Oosten“. Ook verklaarde hij, dat „er geen veiligheid in de wereld kan bestaan, economisch zowel politiek, alvorens Japan evengoed als Duitsland volkomen is verslagen“.

— Het Noordamerikaanse Hoofdkwartier in Engeland meldt, dat een strijdmacht van Marauders, geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen van de Raf, de Dominions en de Geallieerden heden militaire doelen in Noord-Frankrijk heeft aangevallen.

— De Braziliaanse militaire missie, welke zich in Noord-Afrika bevond, bevond zich enkele dagen in Italië op inspectie.

— De toestand van Churchill blijft verbeteren, aldus werd bekend gemaakt in een bulletin van Downing-street 10.

— Het Franse Nationale Bevrijdingscomité heeft opdracht gegeven tot de arrestatie van Marcel Peyrou, Pierre Boisson, Pierre Flandin, M. Tixier de Vignancourt en André Albert op beschuldiging van verraad. Al deze Fransen hebben belangrijke posities bekleed in Frankrijk of in Noord-Afrika.

UITSRAAK IN DE CHARO-ZAAK.

In de beruchte Charo-zaak heeft het Hof van Justitie hedenmorgen uitspraak gedaan. Johannes Benito Malfort werd veroordeeld tot 12 jaar hechtenis en Pedro Celestino Dorotea werd tot 14 jaar hechtenis. Als bijzonderheid kan worden medegedeeld dat Melfort 12 jaar kreeg omdat hij reeds 2 jaar straf kreeg voor een ander feit. Uit deze zware straffen ziet men hoe wordt opgetreden tegen dergelijke aanranders.

De Hollandsche Bakkerij

maakt bekend, dat het brood voor 'e en 2e Kerstdag op Vrijdag 24 Dec. wordt bezorgd.

• Het brood voor Maandag wordt 2e Kerstdag [Zondag] namiddag bezorgd. Deze regeling geldt ook voor Nieuwjaarsdag.

Koek en gebakbestellingen voor Kerstmis en Nieuwjaar worden tot en met Woensdag aangenomen.

Hoogachtend,
C. RIDDERHOF.

C.V.B. OP ARUBA.

Gedurende het weekeinde 11/12 December, mocht de A.V.B. hun sportvrienden van Curaçao ontvangen. Er werd een tweetal wedstrijden gespeeld tussen de vertegenwoordigende elftallen van C.V.B. en A.V.B. met het resultaat van 2 — 1 ten gunste van C.V.B. op 11 December en 1 — 1 op 12 December. Beide wedstrijden werden op het Lagosportpark gespeeld, alwaar een groot aantal sportliefhebbers aanwezig was. Uit deze wedstrijden is weer ons gebleken dat Curaçao betere spelers heeft dan Aruba, vooral de voorhoede van Curaçao was stukken beter dan die van Aruba, hoewel onder de Arubaanse spelers ook goede krachten schuilen, vooral de kleine keeper Franken is zeer vermeldingswaardig.

De Gezaghebber, de heer Wage-maker woonde de tweede wedstrijd bij. Na deze laatste wedstrijd, werd den Curaçaos vrienden een mooie beker uitgereikt, waarbij de Voorzitter van de A.V.B. een paar toepasselijke woorden sprak.

De leiding der wedstrijden in handen van R. Brink als referee was twijfelachtig.

ARUBA

PRIJSOPDRIJVING.

Terwijl op Vrijdag 10 December, uitspraak was in de eerste zaak terzake prijsopdriving, tegen een zekeren E. L., waarbij hij conform de eis van het O.M. veroordeeld werd tot een geldboete van f 150.— (een blikopener voor 75 ct. verkocht die hij per dozijn ad. f 2.50 had ingekocht), is verleden Vrijdag wederom een soortgelijke zaak terecht tegen een zekeren J.D., die een pakje Lucky Strike cigareten voor 50 cts. heeft verkocht. De beklaagde gaf op dat hij niets afwist omtrent maximum-prijzen; zijn zaak bestaat uit een klein winkeltje, dat niet eens in aanmerking mag komen voor de benaming „zaak“; hij had zich nimmer op de hoogte gesteld van de nieuwe maatregelen van het Gouvernement en hij wist niet dat de maximumprijs voor Lucky Strike cigareten op f 0.42½ per pakje was vastgesteld. Conform de eis van het O.M. werd ook deze beklaagde J.D. veroordeeld tot f 150.— boete, bij gebreke van betaling te vervangen door 1 maand hechtenis.

Japanse valse bewijzen voor de krijg tegen China.

Het werk der Japanse vissers in Nederlands-Indische wateren.

„Want mijn volk doet niet anders dan de wet der liefde tegenover China schenden” aldus de Japanner Toyohiko Kagawa.

Met onze reeks artikelen over China zijn wij gekomen aan het eind van de 19e eeuw. In deze jaren na 1880, is China voortdurend in strijd gewikkeld, zowel binnen- als buitenlandse oorlogen en vooral zijn hiertoe in latere jaren de „incidenten” met Japan de oorzaak. Deze waren niet van de lucht: een Chinees blad spreekt zelfs van een nieuwe tak van Japanse nijverheid: de incidentenindustrie.

Welk een treffende overeenkomst ook hier tussen Japan en Duitsland! Het is misschien wel interessant daarom in dit verband eens even de Japanse argumenten en Chinese tegenargumenten na te gaan.

Japan beklagt zich er dikwijls over, dat de wereld het zo weinig begrijpen wil en een reeks argumenten worden er dan met de haren bijgesleept om aan te tonen, dat Japans daden ten opzichte van China volkomen gerechtvaardigd zijn.

De Japanse overbevolking.

Als eerste argument wordt dan meestal Japans overbevolking op de voorgrond geschoven, want Japan heeft daarvoor ruimte nodig en nood breekt wet.

Dat de bevolking van Japan snel toeneemt, is mogelijk, maar waarom China het kind van de rekening moet zijn, is niet duidelijk, daar China toch zeer zeker part noch deel aan dit bevolkingsrusp van Japan heeft. Bovendien lijdt China zelf aan..... overbevolking en indien er ooit met recht gesproken kan worden van „een Volk ohne Raum”, moet zulks van het Chinese volk gezegd worden, want waar elders krioelen mensen als mieren gelijk in China en waar elders sterven soms miljoenen mensen tegelijk door voedselgebrek als daar?

Ongeveer dertig miljoen Chinezen zijn naar Mansjoerie verhuisd en nog tien miljoen andere Chinezen naar de Straits, Thailand, de Philipijnen, Nederlands Indië, Australië, Oceanië, Verenigde Staten van Noord-Amerika, ja waar niet al heen gemigreerd?

Meer dan tien procent van de totale bevolking van China moest buiten het eigenlijke China een bestaan zoeken, indien Japan aanspraken heeft op meer ruimte, hoeveel te meer dan China dat

vooral door Japans toedoen bovendien steeds meer ruimte verliest!

Japan heeft zich echter juist in de laatste tijd ten koste van China enorm uitgebreid en Mansjoerie alleen is reeds veel uitgestrekerd dan het gehele Japans eilandrijk en ondanks deze gebiedsverdubbeling beweert het nog steeds niet genoeg ruimte te hebben...

Duitsland, Italië en Japan beweren ook al markten voor hun producten nodig te hebben. Wat een luxe, China kan nog niet aan markten denken; het heeft voedsel, de allereerste levensbehoefte, nodig.

Anderen hebben slechts een subjectieve en ingebeelde landhonger, maar het Chinese volk heeft meer dan subjectieve behoefte aan „the good earth”.

Het politieke oog van Japan is veel groter dan zijn maag en de ongezonde landhonger van Japan lijkt dan ook verdacht veel op machtswellust en op een gevaarlijke droom over wereldheerschappij door het uitverkoren Japanse volk!

Behoeftte aan noodzakelijke grondstoffen.

Het tweede Japanse argument is: behoefte aan noodzakelijke grondstoffen, dat het zelf niet maar China wel bezit; het zich toeëigenen van wat wij niet en anderen wel bezitten, leet in het dagelijkse leven met een rond woord „diefstal” en als dit gepaard gaat met moord wordt het roofmoord!

Onrechtvaardig verkregen goed geldt niet, zegt men en zou dit ook niet van toepassing zijn in de wereldpolitiek? Is niet de wereldgeschiedenis een wereldgezicht en maakt Gods molen niet fijn, al maalt hij langzaam?

De bijzondere rechten van Japan in China.

Het derde Japanse argument is, dat het speciale belangen en rechten bezit in China en dat Japan staat op zijn verdragsrechten.

Op zijn eer en zijn rechten staan, is echter nog veel iets anders dan met een soldatenlaars op internationale verdragen en overeenkomsten staan om ze te vertappen. Japan, dat grote en belangrijke verdragen als het Pekingverdrag of het Kullong-pact, naar letter en geest met de bationet scheurt, komt daarentegen wel telkens triomfantelijk met allerlei andere verdragen voor de dag, om zich daarmee legaal te dekken; Japan ziet wel scherp de wettelijke splinter; in andersmans oog, maar niet de juridische balk in zijn eigen.

Het eist eerbiediging van verdragen door anderen, zodra dit maar in zijn politiek kraampje te pas komt.

Het Japans-Chinees conflict in Juli 1937 begonnen, geeft meer dan genoeg voorbeelden: blokkade zonder oorlogsverklaring, bombardementen van open en

onverdedigde steden uit de lucht in volle vreedstijd, het beschieten van diplomatieke vertegenwoordigers, het doden van vissers en het vernietigen van duikboten.

De Japanse „vissers” in Nederlands Indië.

In Nederlands Indië ging er haast geen maand voorbij zonder dat Japanse „vissers” op spionage werden betrapt. Nu is wel gezegd, dat de visserij-faciliteiten, indertijd door het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel mogelijk gemaakt, zonder de minste kennis van de Japanse mentaliteit en aspiraties (men noemt in dit verband het gewezen departementale trio Bernard — Hoekman — Paerels) die intreuige en fatale toestand in de hand hebben gewerkt, maar dat neemt toch niet weg, dat het „bar” moet worden genoemd, dat Japanse „vissers” zo durfden handelen in een land, waar zij gastvrijheid genoten en hun broodwinning mochten zoeken!

Beweert men zelfs niet, dat die Japanse „vissers” zo langzamerhand over betere kaarten der Indische territoriale wateren, kusten en zeegaten beschikten dan de Koninklijke Marine?

Naar de letter gelijk hebben, doch naar de geest zondigen, moge dan al geen specifiek Japanse eigenschap zijn: het schitterendste voorbeeld van een dergelijke huichelarij wordt door Japan geleverd en is ten volle waard aan de vergetelheid te worden ontruk!

De zwendel met de onafhankelijke Staat van Oost-Hopei.

Wij doelen hier op de „onafhankelijke” staat van Oost-Hopei. Om de jonge industrie te beschermen, worden in China sommige import-artikelen belast en Japans waren mogen natuurlijk geen uitzondering vormen, zolang China nog geen Japanse kolonie is.....

Op 25 November 1925 werden de inwoners van Oost-Hopei, een gedeelte van de Chinese provincie Hopei, in die mate ontevreden, dat ze een „onafhankelijke staat” proclameerden met Jin Yu Keng als nieuwbakken staats-hoofd, die met een Japanse vrouw (zuster van een Japans hoofdofficier) is gehuwd.

Dat Japan weer achter deze gehele „onafhankelijkheidsbeweging” stond, ligt voor de hand; welnu, de Japanse goederen werden nu naar deze nieuwe Japanse vazalstaat gestuurd en van hieruit in Noord-China binnengesmokkeld.

Deze vazalstaat hief natuurlijk geen of zo goed als geen rechten op goederen van zulk een bevriende natie als Japan!

De Chinese douane werd voor ettelijke miljoenen door deze originele handigheid benadeeld; die overeenkomst tussen Japan en het onafhankelijke „Oost-Hopei”, om speciaal Japanse goederen vrij van import toe te laten, is uniek in de geschiedenis der mensheid en in legaal opzicht is er geen speld tussen te steken, als men zich maar blind houdt voor het feit, dat de gehele smokkelstaat „Oost-Hopei” zelf onwettig is.

Steeds hoger laait de haat der Chinezen tegen Japan.

Nog een ander Japans argument, nl. dat de Chinezen zo anti-Japans gezind zijn en dus getuchtigd dienen te worden, houdt al evenmin steek, want de anti-Japanse gevoelens zijn niet de oorzaak, maar het gevolg van Japanse „heldendaden” in China.

Geen ander volk op aarde heeft van zijn nabuur zoveel te verduren gehad als het Chinese en toch heeft de Nanking-regering al het mogelijke gedaan om de anti-Japanse actie in China te breidelen, zo zelfs, dat menig lid der „Nanking-kliek” door bomaanslagen en andere gewelddadige uitingen van ontevredenheid in levensgevaar heeft verkeerd. Niemand minder dan de weduwe van Sun Yat Sen, Tsjang Kai Sjeks eigen schoonzuster plaatste zich aan het hoofd der oppositie en men fluisterde zelfs allerwegen, dat Tsjang Kai Sjiek China aan Japan had „verkocht”.

Tsjang zelf is, zoals men weet, in December 1936 door muitende troepen te Thailand gevangen genomen en het heeft niet zo heel veel gescheeld, of hij had er zijn leven bij ingeschoten.

Zelfs de grootste dictator zou de steeds hoger oploeiende anti-Japanse gevoelens onder het Chinese volk niet tegen kunnen gaan; wie hiertoe wel in staat is, is de Japanse militaire kliek zelf, die haar houding tegenover China grondig zou moeten herzien, doch daar zij niet bereid is dit te doen, heeft zij loon naar werken te aanvaarden.

Weldenkende Japanners zien dit dan ook zeer goed in, zo schrijft bv. de bekende Japanse Christelijke leider Toyohiko Kagawa in 1934 in de Chinese vertaling van zijn „Liefde, de wet des levens”, dat het hem zeer moeilijk valt een voorwoord te schrijven voor de Chinese editie van zijn werk over liefde. „Want mijn volk doet niet anders dan de wet der liefde tegenover China schenden. Het veroorzaakt mij een ondraaglijke schaamte te denken aan het geweld, dat het Japanse militarisme heeft gedaan en nog in China doet, al mijn gebeden ten spijt. En ik ben verwonderd over de duldzaamheid van den Chinezen broeder, die mijn boek heeft vertaald in weerwil van Japans immorele acties. Of schoon ik een miljoen malen vergif-

Lenderings Bouw Bedrijf

Santa Rosa 59

Telefoon 1566

Alle Bouwwerken

fenis zou willen vragen, zou het niet genoeg zijn de zonden van Japan te bedekken.”

Kagawa werd in de gevangenis geworpen.

Japans machtswellust een bedreiging voor de wereldvrede.

De „Japan-boven-alles”-stemming der militaristische kliek in Japan vormt niet alleen voor China en de Stille Oceaan een acuut gevaar, maar ook voor de gehele wereld, zoals dit ook o.a. door Professor O Conroy in zijn in Japan verboden boek „The Renace of Japan”, met klem is aangetoond.

Als het Japanse volk niet in staat blijkt te zijn, zijn „warlords” tijdig in toom te houden, dan vrezten wij, dat inderdaad eens Japan „hoog boven alles” verheven zal zijn, aan de schandpaal der wereld en der mensheid.....

Japans machtsvertoon en bemoei-zucht op Chinees grondgebied hebben de Chinezen tot het uiterste toe geprikkeld.

De Japanse autoriteiten in China wensen letterlijk in alles hun geëxalteerde aanwezigheid te demonstreren.

Zij bemoeien zich met de douanetarieven met de text van schoolboeken, met het benoemen of ontslaan van Chinese ambtenaren, met het vervoer van smokkelwaar, terwijl ook handelen in opium, morphine of ander vergift van Japanse zijde hoge bescherming genieten!

Zowel in Mansjukwo als in Noord-China, waar de Japanse invloed het grootst is, zomede in de verschillende Japanse concessies, bloeit de opium-morphine-handel als nooit te voren.

Op de 22e vergadering van de opiumcommissie van de Volkenbond, gehouden in de maanden Mei — Juni 1937, werd Japan dan ook op uiterst felle wijze door den Noordamerikaansen vertegenwoordiger, Stewart Fuller, en den Egyptischen gedelegeerde, Russell Pasja, aangevallen. Morphine-fabrieken zijn door Japanners opgericht in China; één ervan zou dagelijks 50 kilo heroïne voortbrengen of 15 maal zoveel als de wettige wereldbehoefte, terwijl de hoeveelheden opium uit Iran in Manchukwo, door de Japanners ingevoerd, voldoende zou zijn voor de bereiding van circa vijf maal de wereldbehoefte.

De opium-brigade.

Volgens Russell Pasja bestaan in de Japanse concessie te Tientsin alleen ten minste 200 heroïne-fabrieken met 1500 Japanse deskundigen en 10.000 arbeiders. Zoals Lord Clive, de bekende onderkoning van Engels-Indië, waar veel ook voor China bestemde papaver werd verbouwd, zelf als opiumschuiver is gestorven (H. M. Casson, „Thirty great lives”), zo beginnen, volgens Russell Pasja, Japanse militairen eveneens aan verdovende middelen verslaafd te raken!

Zij zien echter gaarne, dat in het bijzonder het Chinese volk er door vergiftigd wordt, waardoor de weerstandskracht der Chinezen tegen de Japanse veroveringen van grote stukken van het Chinese rijk, wordt ondermijnd.

Een Chinese journalist spreekt dan ook spottend van een nieuw wapen van het Japanse Keizerlijke leger: de opium-brigade.

Gevraagd:

een hulp-apotheker en een leerling hulp-apotheker

Gunstige gelegenheid tot verdere opleiding voor examen

hulp-apotheker.

Brieven aan:

S. N. Ecury - Aruba.

G. Z. de Jongh-Curaçao

Dankbetuiging

Ondergetekenden zeggen hierbij hartgrondigen dank aan allen die blijk van belangstelling en medeleven betoonden bij en na het plotselinge overlijden op den 19en dezer van onzen lieven man, vader en broeder:

Desire Alfred Burnet.

In het bijzonder dank aan den Weleerwaarden Heer Dominee Mieses, voor zijn troostrijke woorden aan het graf gesproken.

M. Burnet-Pietersz

Frida, Freddy en Richard

en Eduard J. Burnet.

Vereeniging „Mgr. Nieuwindt”

Uitnodiging

tot het bijwonen van een lezing te houden door den Hooggeleerden Heer Prof. J. van der Veldt, in het R. K. Zeemanshuis, Klipstraat, op Dinsdag, 21 December 1943 te 8 uur p.m.

ONDERWERP:

„De betekenis van het Vaticaan onder de huidige omstandigheden.”

Alle belangstellenden zijn welkom.

Het Bestuur

Aanbesteding.

De Directeur van Openbare Werken zal op Vrijdag 31 December 1943 des namiddags om 2 uur te zijnen kantore te Parera in het openbaar aanbesteden:

Bestek No. 46: het bouwen van een politiewacht met 2 dienstwoningen te Noord op Aruba.

Bestek met teekeningen zijn van Woensdag 22 December 1943 af te verkrijgen aan zijn kantoor te Parera en aan het kantoor op Aruba tegen betaling van f.7.50 per stel.

Restitutie aan inschrijvers bij inlevering der ongeschonden stukken op den dag der besteding f.6.50 per stel.

De Directeur van Openbare Werken.

GROOTE.

Voorkom

gedurende de komende feestdagen

Motor-Pech

Laat uw wagen nog helpen grondig inspecteren om/of bijstellen in onze garage op Salinja

C. A. B.

Curaçaosche Automobiël Bedrijf N.V.

Tel 2323

Salinja

WONING RUIJ

Wordt gezocht huis in Oranjestad tegen

goed gelegen huis te San Nicolaas.

Brieven onder: Letter A. P.O.B. No. 56 San Nicolaas.

UNITED FRUIT & VEGETABLE STORE.

heeft pas ontvangen:

Versche Appelen, Wortelen, Cellery, 12 Verschillende Soorten Gesneden Worst en Rookworst, Varkens Carbonade, Varkensbout, Gesneden Ham, Appelbiter. Alle soorten Groenten en Vruchten in blikken, Family Beef, pickels Vleesch.

Thuis bezorgd. De Ruyterkade 10A & B.

BREDESTRAT 43 — OTRABANDA.

PHONE 2125.

PHONE 2420

C. VAN GRIEKEN.

BEKENDMAKING.

Wij maken het publiek er op attent, dat sedert April 1942 een tarief voor stationneerenden en huurautomobielen op Aruba van kracht is.

De tarieven voor de volgende voor- naamste trajecten zijn:

DAGTARIEF: Enkele Hem en terug, met 15 Uit Oranjestad naar (of v.v.): rit: minuten wachten op le stopplaats inbegrepen.

Arend Petroleum Mij.	F. 1.25	F. 1.50
Palm Beach	„ 3.—	„ 4.—
Noord (Kerk)	„ 1.50	„ 2.—
Santa Cruz	„ 2.25	„ 3.25
Vliegvelld	„ 1.50	„ 2.—
Sint Nicolaas	„ 4.—	„ 6.—

Uit Sint Nicolaas naar (of v.v.):

Lago Colony	F. 1.75	F. 2.50
Vliegvelld	„ 3.50	„ 5.—

NACHTTARIEF:

Tusschen 12 uur 's-nachts en zonsopgang wordt het dagtarief met 50% verhoogd.

Voor nadere bijzonderheden verwijzen wij naar de volledige tarieven, waarvan elk chauffeur van een huurautomobiël verplicht is een exemplaar in de wagen te hebben.

Wij raden het publiek aan overtredingen te melden bij de Politiebureaux te Oranjestad en Sint Nicolaas, of bij ons kantoor te Oranjestad.

Crisis Bureau.